

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Гуманітарний інститут

«ПОГОДЖЕНО»
Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« 20 » р.

ПРОГРАМА

підсумкової атестації

для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр»

напрям. спеціальності 6.03030101 Журналістика

Затверджено

на засіданні кафедри журналістики

та нових медіа

протокол № 9 від «17» березня 2016 р.

Завідувач кафедри

О.В. Єременко

Київ – 2016

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Гуманітарний інститут

«ПОГОДЖЕНО»
Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи
О.Б. Жильцов

«_____» _____ 20__ р.

ПРОГРАМА
підсумкової атестації
для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр»
напряму підготовки 6.03030101 Журналістика

Затверджено
на засіданні кафедри журналістики
та нових медіа
протокол № від «17 » березня 2016 р.
Завідувач кафедри О.В. Єременко

Київ – 2016

ЗМІСТ

Пояснювальна записка

1. Загальні вимоги до підсумкової атестації
2. Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену
3. Вимоги до змісту кваліфікаційних робіт (бакалаврських робіт)
4. Організація діагностики якості підготовки (атестація)
5. Критерії оцінювання якості підготовки
6. Методичне забезпечення підсумкової атестації

Список рекомендованої літератури

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента.

Комплексний екзамен з журналістики є важливим завершальним етапом у підготовці фахівця.

Мета цього іспиту полягає не лише у перевірці знань випускників, їх готовності до практичної діяльності за спеціальністю, але й у стимулюванні їх подальшого саморозвитку та самовдосконаленості. Планомірна самостійна робота до комплексного екзамену допомагає систематизувати, глише осмислити, закріпити знання, отримані у процесі вивчення тієї чи іншої дисципліни.

На комплексний екзамен виносяться основні питання з теорії масової інформації, комунікації, журналістики, журналістської творчості, історії української та зарубіжної журналістики, агенційної журналістики, фотожурналістики, газетно-журнального, радіо-, телевиробництва. Це дає змогу перевірити рівень підготовки майбутніх журналістів, виявити їхнє вміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, сучасних технологіях створення медіапродукту.

Програма екзамену охоплює матеріал, що пов'язаний з інформаційною діяльністю глобальних та регіональних медіа, роботою журналіста в інформагентствах, їх редакційною політикою та ідеологією. Також теоретичні питання та практичні завдання комплексного екзамену ґрунтуються на знаннях поліжанрової та полістилістичної сутності медіапродукту, журналістської діяльності з точки зору її інформативності, доцільності, об'єктивності та використання різноманітних зображально-виражальних засобів.

Програма покликана надати допомогу студентам при підготовці до екзамену визначити та систематизувати зміст дисциплін, які виносяться на іспит, виділити стрижневі питання й акцентувати на них увагу, тим самим забезпечити систематизацію матеріалу і можливість самоконтролю.

З метою підвищення ефективності програми як навчально-методичного документа до неї також включені списки рекомендованої літератури.

На комплексному екзамені оцінка сформованості вмінь проводиться опосередковано, критерії її визначення – правильність уявлень студента про функціональний характер того чи іншого вміння, його роль в організації професійної діяльності.

Рекомендована програма складена з урахуванням вимог, що висуваються до студентів на випускному екзамені, з метою виявлення різнобічних та глибоких знань з циклу фахових дисциплін.

Комплексний екзамен для бакалаврів спеціальності 6.03030101 «Журналістика» проводиться в усній формі.

Випускник повинен засвідчити уміння застосовувати набуті знання на практиці.

Розділ 2. Загальні вимоги до підсумкової атестації

3.1. Державна атестація випускників за спеціальністю «Журналістика» здійснюється за допомогою засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення цілей освітньо-професійної підготовки.

3.2. Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою бакалавра галузі знань «Журналістика та інформація» за напрямом «6.030301 Журналістика», з використанням загальнодержавних методів комплексної діагностики: написання і захист бакалаврської роботи та складання комплексного кваліфікаційного державного іспиту з фаху.

3.3. Інформаційною базою, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки, є змістовні модулі дисциплін.

3.4. Атестація якості підготовки бакалавра з журналістики та інформації щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам ОКХ здійснюється після виконання студентами навчального плану у повному обсязі Державною екзаменаційною комісією (ЕК) вищого навчального закладу з цього фаху. Голову ЕК затверджує Міністерство освіти і науки України.

Кваліфікаційні роботи виконуються у вигляді бакалаврської роботи.

Діагностика якості підготовки бакалаврів здійснюється під час державної атестації бакалаврів у терміни, що передбачені навчальним планом.

Розділ 3. Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену

4.1. Комплексний кваліфікаційний екзамен, що передбачає виконання певних атестаційних кваліфікаційних завдань, є адекватною формою кваліфікаційних випробувань, яка об'єктивно і надійно визначає рівень освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів, оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Зміст теоретичних і практичних питань і завдань, що виносяться на екзамен, орієнтується на діагностику рівня опанування бакалавром професійних компетенцій, що визначені у галузевому стандарті «СВО ОКХ

Київського університету імені Бориса Грінченка – 10 Державний стандарт вищої освіти. Освітньо-кваліфікаційна характеристика «бакалавра».

Додаток А

Дисципліни, що виносяться на державну атестацію

з/п	Шифр навчальної дисципліни за ОПП	Дисципліна, що виносяться на державну атестацію
1	2	3
1	3.1.ПП	Теорія масової комунікації
2	3.2.ПП	Теорія масової інформації
3	7.1.ПП	Теорія журналістики
4	7.3.ПП	Теорія і методика журналістської творчості
5	8ПП	Історія української журналістики
6	9ПП	Історія зарубіжної журналістики
7	1.1.ПП	Фотожурналістика
8	1.2.ПП	Агенційна журналістика
9	1.3.ПП	Газетно-журнальне виробництво
0	1.4.ПП	Телевиробництво
1	1.5.ПП	Радіовиробництво

Таблиця 1

Перелік завдань, що виносяться на державний екзамен

Шифр типових завдань діяльності за ОКХ	Питання і завдання
1	2
1.ПФ. Д.01	виявляти формальні і змістові ознаки тексту мас-медіа з урахуванням специфіки кожного виду ЗМК; проводити журналістскознавчий аналіз; вирішувати дискусійні журналістскознавчі питання
1.ПФ.Е .02	визначати актуальну тему журналістського розслідування; аналіз наявної суспільно-політичної ситуації
2.ПФ.	готувати матеріали для новинно-аналітичних онлайн-новин

Шифр типових завдань діяльності за ОКХ	Питання і завдання
1	2
С.04	ресурсів; здійснювати редагування онлайнових текстів; використовувати методи роботи Інтернет-журналіста
2.ПФ. С.05	створювати журналістські матеріали за допомогою фотозасобів; здійснювати більдредагування та електронну обробку фотографій
2.ПФ. С.06	орієнтуватися в глобальних інформаційних процесах; визначати завдання агенційної журналістики; аналізувати інформаційний матеріал; генерувати інформаційний матеріал
2.ПФ. С.07	створювати всі види друкованих видань, різних типів складності; застосовувати засоби макетування та верстки за допомогою програмних пакетів Adobe InDesign, QuarkXPress
2.ПФ. С.08	викладати новини для передачі по радіо; аналізувати новини щодо об'єктивності та неупередженості; проводити інформаційну програмну передачу в умовах прямого радіоефіру
2.ПФ. С.09	відбирати новини для трансляції на телебаченні; обробляти і викладати новини для передачі по телебаченню; проводити інформаційну програмну передачу в умовах прямого телеефіру
2.ПФ. С.10	застосовувати успішні стратегії проведення прямого ефіру; втілювати правильну комунікативну поведінку в прямому ефірі; організувати систему зворотного зв'язку з реципієнтом у прямому ефірі
3.ПФ. Д.11	розкривати засоби, способи, форми масового спілкування; використовувати аЕКватні технології та моделі для створення комунікативних дискурсів; працювати зі своєю аудиторією як виявом маси; здійснювати всебічний аналіз процесу комунікації; відстоювати свою професійну точку зору щодо місця і ролі своєї професії в структурі масового спілкування

Шифр типових завдань діяльності за ОКХ	Питання і завдання
1	2
3.ПФ. Д.12	кваліфікувати види інформації і встановлювати відповідність інформації жанровим ознакам; виокремлювати суспільно значиму інформацію із загального потоку; визначати цільову аудиторію
4.ПФ. С.15	орієнтуватися в напрямках розвитку видавничої справи в Україні і світі; застосовувати юридичні положення щодо видавничої справи на практиці; розробити видавничу програму; відрізнити види видавничої продукції; підрахувати обсяги видань та скласти попередній кошторис витрат на видання; структурувати конкретне видання за змістовою, вступною та заключною частинами видання
5.ПФ. С.2	усвідомлювати специфіку журналістської діяльності; виконувати загальні та спеціальні журналістські функції; збирати зовнішню та виготовляти внутрішню інформацію
5.ПФ. Д.21	визначати специфічну структуру журналістських текстів та аналізувати її; застосовувати прийоми створення журналістських текстів в основних жанрах та відповідно до видової специфіки; самостійно виявляти й оцінювати факти, ґрунтуючи свої висновки на достовірних документах; відбирати, систематизувати та інтерпретувати фактичний матеріал; осмислювати ефективність журналістської творчості
5.ПФ. Д.22	Реагувати на зміни вимог до творчості журналіста у зв'язку з розвитком технологій масової комунікації; аналізувати роль новітніх технологій ЗМІ у становленні індивідуального і колективного світогляду; адаптуватися до умов сучасних комунікативних психотехнологій
5.ПФ. С.23	визначати порушення етичних норм журналістами на конкретних прикладах; аналізувати журналістські матеріали з точки зору дотримання в них норм етичного кодексу журналістів; прогнозувати наслідки журналістських матеріалів у суспільстві
5.ПФ. С.24	оперативно, точно і вичерпно подавати інформацію; дотримуватися балансу думок та багатоманітності точок зору; відокремлювати факти від коментарів і оцінок;

Шифр типових завдань діяльності за ОКХ	Питання і завдання
1	2
	достовірно і просто подавати інформацію
5.ПФ. С.25	кваліфікувати методи журналістської творчості і вміти їх застосовувати на практиці; покладатися на принципи методологічної культури журналістики; встановлювати відповідність прийомів журналістської творчості цільовій аудиторії; визначати особливості впливу на цільову аудиторію; писати тексти для різних ЗМІ
5.ПФ. С.26	визначати тему та ідею журналістського матеріалу; втілювати в текст тему й ідею журналістського матеріалу; генерувати якісний журналістський текст; добирати до власних публікацій заголовки; залучати основні форми організації творчої діяльності
5.ПФ. С.27	Працювати журналістом і редактором в режимі реального часу; створювати цілісний інформаційний продукт: як друкований, так і мережений; розміщувати матеріали на шпальті видання (верстка), а також у власній веб-сторінці (веб-дизайн)
5.ПФ. С.28	проводити наукову історичну експертизу відібраної інформації; самостійно мислити і формувати власні уявлення про той чи інший період в історії української та світової преси і журналістики; застосовувати знання для формування загальної картини уявлень про основні тенденції розвитку української та світової журналістики
5.ПФ. С.33	дотримуватися принципів соціальної позиції журналіста, відповідальності перед соціумом та фахової компетентності; працювати з доказами та аргументами; визначати структуру журналістського тексту, його основні компоненти; виокремлювати журналістські жанри; відокремлювати факти від суб'єктивної думки; оцінювати культурну та практичну значущість медіа текстів; створювати медіа тексти для конкретної вікової аудиторії
7.ПФ. Д.55	визначати роль преси у розвитку гласності і демократизації суспільства, духовного відродження нації; аналізувати вплив мас-медіа на зовнішню політику; здійснювати типологічну класифікацію системи ЗМІ в Україні; аналізувати ефективність

Шифр типових завдань діяльності за ОКХ	Питання і завдання
1	2
	преси як виду соціально-політичної творчої діяльності; прогнозувати роль ЗМІ в контексті політичного генезису; визначати актуальні загрози свободі ЗМІ; визначати гендерні аспекти сучасних ЗМІ; прогнозувати тенденції розвитку національного інформаційного простору

4.2 На основі узагальнених завдань випусковими кафедрами вищого навчального закладу за напрямом підготовки створюються екзаменаційні білети.

Комплексний державний екзамен з фахових дисциплін бакалаври складають за розробленими і затвердженими на відповідних кафедрах екзаменаційними білетами, до яких увійшли питання, спрямовані на виявлення у студентів загальнотеоретичних знань, вміння застосовувати інтегровані знання програмового матеріалу при вирішенні практичних завдань, власної думки та особистісного ставлення. Питання екзаменаційних білетів, що охоплювали увесь зміст програми з дисциплін, мають не тільки репродуктивний, а й проблемно-пошуковий характер.

Комплексний кваліфікаційний екзамен з фахових дисциплін

*Зразок білета комплексного кваліфікаційного екзамену з
фахових дисциплін*

1. Стилїстика інформаційних програм на телебаченні.
2. Розвиток історичної періодики на західноукраїнських землях у ХІХ - на початку ХХ ст.
3. Практичне завдання з журналістського фаху.

Орієнтовні питання з теоретичних фахових дисциплін

1. Розвиток масової комунікації: основні періоди та етапи.
2. Ознаки та складові комунікативного процесу.
3. Типологія комунікативних процесів.

4. Прикладні моделі комунікативного процесу.
5. Знакова природа комунікації.
6. Функції та особливості масової інформації.
7. Масифікація: механізм та причини.
8. Професійний і соціальний аспекти діяльності професійних комунікантів.
9. Специфіка інформаційного агентства як засобу масової комунікації.
10. Види і засоби масовокомунікаційного впливу.
11. Становлення та розвиток науки про масову комунікацію.
12. Особливості сучасного етапу розвитку системи інформаційних агентств.
13. Провідні світові інформаційні агентства.
14. Провідні українські інформаційні агентства.
15. Стандарти діяльності українських інформаційних агентств (Закон України «Про інформаційні агентства»).
16. Тематика та жанрові особливості матеріалів українських інформаційних агентств.
17. Ознаки застосування у журналіському матеріалі маніпулятивних технологій.
18. Структура і функції прес-центру.
19. Планування і проведення прес-конференцій.
20. Журналістика в системі соціальних інститутів
21. Закономірності формування системи ЗМІ.
22. Норми професійної етики журналіста.
23. Типологія періодичних видань.
24. Зворотний зв'язок з аудиторією ЗМІ.
25. Художньо-публіцистичні жанри пресової журналістики.
26. Основні видові характеристики телебачення.
27. Вимоги до телемовлення за версією ВВС та їх реалізація в Україні.
28. Прямоефірне мовлення. Етапи та особливості розвитку.
29. Поняття форматності мовлення. Запозичені та оригінальні формати на вітчизняному екрані.
30. Індивідуальні характеристики творчої особистості журналіста.

Орієнтовні питання з історичних фахових дисциплін

1. Зародження та основні закономірності розвитку періодичної преси. Класифікація періодики.
2. Методика джерелознавчого дослідження історичної періодики.
3. Зародження періодичної преси в Україні. Видавнича діяльність Харківського університету.
5. Видавнича діяльність М. Максимовича.
8. Журнал «Основа» в суспільному та науковому житті України 1860-х років.
9. Цензурна політика царського уряду щодо розвитку української преси.
10. Особливості розвитку історичної періодики в умовах дії Валуєвського циркуляру 1863 р. та Емського указу 1876 р.
11. Основні етапи в історії видання «Киевской старины». Еволюція програми та змісту часопису.
13. Основні тенденції розвитку періодики в країнах Європи у ХІХ ст.
15. Розвиток історичної періодики на західноукраїнських землях у ХІХ - на початку ХХ ст.
16. «Записки Наукового товариства ім. Т.Шевченка у Львові»: Загальна характеристика видання.
17. Періодичні видання Українського наукового товариства у Києві.
18. Журнал «Україна» (1924-1930) за редакцією М. Грушевського.
20. Особливості розвитку періодики в радянський час. «Український
21. Історична періодика української діаспори: основні етапи становлення і розвитку.
22. Виникнення та основні етапи становлення архівної періодики.
25. Періодична преса в науково-дослідній роботі історика.
26. Коротка характеристика журналістики США.
27. Умови появи перших європейських журналів.
28. Характеристика британської журналістики часів Англійської революції.
29. Застосування технічних винаходів для створення і передачі інформації в ХІХ ст.
30. Світові медіа-магнати початку ХХІ ст.

Зразок практичного завдання

1. Виділіть з фрагменту тексту «тепле» написання портрету

а) Зарахування до лику святих двох всесвітньо відомих римських первосвящеників — Івана XXIII (Анджело Ронкаллі) та Івана Павла II (Кароля Войтили), яке відбулося наприкінці квітня на площі Святого Петра в Римі у присутності сотень тисяч вірян-католиків і за яким у світі в прямому ефірі спостерігало, за приблизними підрахунками, до двох мільярдів глядачів, — стало не лише подією особливого, непересічного значення для християн світу. Цей акт мав примножити увагу (і справді примножив її) до духовної спадщини цих знаменитих понтифіків, воістину видатних гуманістів другої половини ХХ століття, які зробили неоціненний внесок у боротьбу за мир у нашому жорстокому світі, за свободу совісті й думки, проти будь-яких форм тоталітаризму, деспотії, насильства над особистістю або її приниження, за повагу до людини будь-якої національності, створеною за образом і подобою Божою... І якщо сьогодні цивілізований світ хоч якоюсь мірою сприймає і зберігає загальнолюдські й водночас християнські ідеали Любові, Співчуття, Самопожертви, поваги до ближнього — то в цьому є безперечна заслуга Івана XXIII та Івана Павла II.

Ігор Сюдюков, «День», 15.05.2014

Схема аналізу журналістського твору (Телевізійного твору)

- 1) визначити жанрову та видову приналежність твору;
- 2) оцінити твір за основними критеріями журналістського твору — новизна, актуальність, достовірність, збалансованість, повнота, простота, відмежування фактів від коментарів.
- 3) визначити тему та ідею твору;
- 4) оцінити та проаналізувати відповідність зображувальних засобів авторським завданням: вербальну складову — на володіння телемовою, візуальну складову - на досконалість відеоряду (технічну та творчу);
- 5) коротко визначити здобутки на прорахунки авторів твору;
- 6) у результаті сформулювати висновки та дати коротку оцінку твору.

Схема аналізу журналістського твору (радійного сюжету)

Студентам пропонується оцінити радійний сюжет, якому вони повинні дати вичерпну характеристику за такою схемою:

- 1) визначити приналежність сюжету до інформаційних, аналітичних чи публіцистичних жанрів;

- 2) оцінити актуальність обраної для сюжету теми;
- 3) проаналізувати баланс поданих у матеріалі позицій;
- 4) оцінити якість тексту автора (знання мови, динаміка, уникнення всіляких нагромаджень);
- 5) дати характеристику поданим у матеріалі синхронам (виправданість, тривалість, якість звуку);
- 6) оцінити начитку сюжету (динаміка, фонетика, наголоси);
- 7) коротко визначити здобутки та прорахунки авторів сюжету;
- 8) сформулювати висновки та дати коротку оцінку сюжету.

5. Вимоги до змісту кваліфікаційних робіт (бакалаврських робіт)

5.1 Загальні положення

Бакалаврська робота – кваліфікаційна робота, яка визначається науковою новизною і має практичне значення. Тема бакалаврської роботи повинна бути актуальною й відповідати сучасному етапу вивчення тієї чи іншої проблеми, а також відкривати для студента можливості самостійного наукового пошуку.

Бакалаврська робота виконується під керівництвом кваліфікованого викладача, який консулює студента, допомагає скласти план роботи, орієнтує студента в наукових концепціях, напрямках та методиці дослідження. Бакалаврські роботи виконуються в межах кафедральної теми.

Кваліфікаційна робота вважається актуальною за таких умов:

- запропонована тема роботи недостатньо досліджена в літературознавстві;
- по темі роботи існують публікації автора.

5.2. Тематика кваліфікаційних робіт

Тематика бакалаврських (бакалаврських) робіт розробляється щорічно випускаючими кафедрами і уточнюється в процесі індивідуальної роботи зі студентами. Вибираючи тему студент керується певними науковими інтересами чи опирається на набутий практичний досвід. Найбільш підготовленим студентам кафедра може запропонувати розробку проблемної теми.

Теми бакалаврських робіт з актуальних проблем журналістики

1. Соціальна реклама на загальнодержавних і комунальних телеканалах: стан, проблеми, перспективи.
2. Висвітлення культурно-мистецької проблематики на шпальтах газет «День» і «Бульвар Гордона»: порівняльна характеристика.
3. Програми журналістських розслідувань на загальнодержавних телеканалах: контент, зображально-виражальні засоби, журналістська етика.
4. Стан і перспективи партійної преси в Україні.
5. Висвітлення політичних, культурних, релігійних проблем Сходу на шпальтах українських часописів.
6. Жанр інтерв'ю на вітчизняних телеканалах: здобутки та особливості.
7. Діяльність інтернет-агенцій у сучасному медіа середовищі. (Діяльність інтернет-агенцій у вітчизняному медійному просторі).
8. Блогосфера як платформа сучасної журналістики.
9. Інтернет-телебачення у системі медіа комунікацій: принципи організації та сприйняття.
10. Конвергентні засоби масової інформації: специфіка організації та функціонування.
11. Журналістика у соціальних мережах: тематичні та жанрові новації, мовні особливості.
12. Трансформації фотожурналістики за часів мультимедіа.
13. Журналістський інтернет-проект: специфіка розробки та просування.
14. Науково-популярна тележурналістика: специфіка функціонування та перспективи розвитку (вітчизняний та зарубіжний досвід).
15. Композиційно-графічна модель сучасного газетного видання (вітчизняний та зарубіжний досвід).
16. Інформаційні жанри (репортаж, інтерв'ю) у сучасній журналістиці (вітчизняний та зарубіжний досвід).
17. Програми для дітей: функціонально-жанрові особливості, принципи створення (вітчизняний та зарубіжний досвід).
18. Сучасні тенденції розвитку засобів масової інформації у регіонах України.
19. Видавнича діяльність полонених вояків-українців у таборах Німеччини та Австро-Угорщини (1915-1918 рр.).
20. Українська преса в США у ХХ ст.
21. «Вістник Союзу визволення України»: заснування, редакційно-журналістський склад, тематика матеріалів.

22. Підпільні та легальні видання ОУН (30-40-ві рр. ХХ ст.).
23. Український самвидав: структура та особливості розвитку.
24. Особливості впливу телевізійної реклами на свідомість глядача.
25. Маніпуляція відчуттям страху в ЗМІ.
26. Соціальна реклама на загальнодержавних і комунальних телеканалах.
27. Радіожанри: сутність, класифікація, особливості розвитку.
28. Телебачення як основний конструкт медіа культури на прикладі аналізу телеканалів СТБ та Першого національного за період з 2008 по 2012 роки.
29. Висвітлення культурно-мистецької проблематики на шпальтах жіночої преси.
30. Категорії простору і часу у ЗМІ.
31. Культурологічне мовлення: сутність, структура та специфіка (на прикладі України та Польщі).
32. Fashion журналістика в інтернеті.
33. Створення та особливості аналітичної телепрограми на прикладі програми «Шустер LIVE».
34. Композиційно-графічна модель сучасного видання (вітчизняний та зарубіжний досвід).
35. Специфіка подачі новин на українському та зарубіжному телебаченні (на прикладі телеканалів «1+1» і «CNN»).
36. Актуальні журналістські тренди початку ХХІ століття
37. Медійна природа сучасної журналістики.
38. Інформаційно-телекомунікаційна мережа Інтернет як платформа сучасної журналістики.
39. «Універсальний журналіст» як актуальний проект інформаційної доби.
40. Конвергентна журналістика.
41. Трансформація інформаційного агенства в інформаційну добу.
42. Ринок Інтернет-ЗМІ.
43. Інтернет-телебачення як перспектива сучасної журналістики.
44. Інтернет-радіо: специфіка організації та функціонування.
45. Соціальні мережі як платформа громадської журналістики.
46. Журналістський потенціал блогосфери.
47. Проблеми інформаційної безпеки у сучасній журналістиці.
48. Гонзо-журналістика та її сучасні форми.
49. Специфіка сучасної економічної журналістики (бізнес-аналітика).
50. Fashion-журналістика в Інтернеті.

Вибір конкретної теми бакалаврської роботи визначається її актуальністю, новизною і практичним значенням. При цьому враховується наявність власних науково-методичних і методичних наробок, можливість опрацювання експериментального матеріалу, перспективу професійної орієнтації. Тематика кваліфікаційних робіт повинна бути безпосередньо пов'язана з вирішенням типових завдань професійної діяльності, що визначені в ОКХ.

Таблиця 2

Перелік компетенцій професійної діяльності,
що виносяться для виконання кваліфікаційних робіт

Шифр компетенцій за ОКХ	Типові завдання професійної діяльності
1	2
06.КСО, 04.КЗН, 01.КІ 03.КІ	Самостійно опрацьовувати наукові першоджерела, самостійно узагальнювати і систематизувати знання з дисципліни, укладаючи схеми, таблиці, розробляючи презентації.
06.КСО 01.КЗН 02.КЗН 03.КЗН 05.КЗН 02.КСП	Усвідомлювати структуру власної пізнавальної діяльності: мотив-мету, план її досягнення, хід здійснення плану, оцінювання результату; самостійно визначити мету власної пізнавальної діяльності забезпечувати її досягнення (практично); виконувати мисленнєві дії (аналіз порівняння, узагальнення, конкретизація, синтез, експериментування); формулювати висновки за аналогією, моделювати, робити припущення і добирати переконливі аргументи на підтвердження висловлених тез; критично оцінювати сприйняту інформацію, а також спростовувати хибні твердження, оперуючи відомими уявленнями і поняттями лінгвістичного й позалінгвістичного плану.
01.КЗП 03.КЗП 04.КЗП 06КЗП 01.КСП	Орієнтуватися в масово-комунікаційних процесах, визначати вплив на масову аудиторію, виокремлювати суспільно значиму інформації із загального потоку, відрізняти себе як фахівця від представників суміжних професій;

Шифр компетенцій за ОКХ	Типові завдання професійної діяльності
06.КСП	усвідомлювати специфіку журналістської діяльності, зміст комунікаційних процесів і форм передачі інформації; здійснювати самостійний моральний вибір у професійній діяльності, формування фахової культури.
02.КЗП 07.КЗП 03.КСП 04.КСП 05.КСП 07.КСП	Аналізувати мету, зміст, принципи, методи і прийоми створення журналістських матеріалів; критично осмислювати матеріали у ЗМІ, оцінювати їх, аналізувати текстові структури; обирати й ефективно використовувати різні типи і види завдань із журналістського фаху, згруповані за певною професійною ознакою; генерувати та аналізувати стилістично досконалі тексти відповідно до мети, завдань, умов спілкування у професійній діяльності; використовувати професійно-профільованих знання зі складання журналістського тексту для преси, радіо і телебачення, досягнення журналістської ефективності

Тема кваліфікаційної роботи має конкретизувати типові завдання виробничої діяльності, містити мету та предмет розроблення, галузь застосування.

Студент має право запропонувати на розгляд випускаючої кафедри власну тему.

5.3 Складові кваліфікаційних робіт

Бакалаврська робота повинна містити:

- обґрунтування актуальності обраної теми;
- чітко визначені предмет дослідження та об'єкт дослідження;
- встановлені цілі дослідження та завдання із виконання наукових досліджень, які забезпечать досягнення визначених цілей;
- короткий науково-аналітичний огляд інформаційних джерел, нормативно-правового матеріалу про виникнення і сучасний стан досліджуваної проблеми;

- критичний аналіз монографічних і періодичних наукових видань із теми дослідження;
- подання ключової інформації у зручній для сприйняття формі (таблиці, діаграми, ілюстрації тощо);
- самостійні дослідження, виконані із залученням сучасних інформаційних технологій, висновки, практичні рекомендації і пропозиції щодо вдосконалення діяльності засобів масової інформації, інформаційних агентств, редакцій телерадіокомпаній, Інтернет-видань та друкованої преси, PR-організацій чи державних служб зі зв'язків із громадськістю.

Бакалаврські роботи виконуються на завершальному етапі навчання і захищаються в державній екзаменаційній комісії, яка присвоює випускнику відповідну кваліфікацію.

Бакалаврські роботи передбачають:

- систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, технічних, економічних, правових, виробничих та інших завдань;
- вміння виявляти проблеми наукового і практичного змісту та пропонувати шляхи їх вирішення;
- розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методами дослідження;
- розвиток навичок пошуку та систематизації інформації, її оброблення із застосуванням комп'ютерних інформаційних систем, аналітичних методів її оброблення, моделювання та прогнозування;
- розвиток умінь та навичок у проведенні самостійних аналітичних робіт, а також оволодіння методами їх виконання;
- визначення підготовленості студента для самостійного аналізу та викладу матеріалу, вміння захищати свою роботу перед Державною екзаменаційною комісією.

Зміст бакалаврської роботи визначає її тема. Відповідно до передбачуваної теми студент самостійно або за рекомендацією керівника добирає літературні джерела (книги, брошури, статті, Інтернет-ресурси та інші) і відповідні нормативні документи, складає проект плану, який обговорює з керівником.

План бакалаврської роботи передбачає: вступну частину; три розділи (як правило), кожен з яких має не менше як два параграфи, висновки та пропозиції, список використаних джерел та додатки.

Головним завданням вступної частини (вступу) є обґрунтування актуальності і практичної значущості обраної теми бакалаврської роботи, особливостей постановки і вирішення конкретних проблем дослідження. Також зазначаються: мета й завдання роботи, предмет, об'єкт, наукові методи дослідження, практичне значення розроблених рекомендацій та пропозицій. Обсяг вступу не повинен перевищувати 5 сторінок.

Кожний розділ бакалаврської роботи може поділятися на пункти або на підрозділи та пункти. Пункти, якщо це необхідно, поділяють на підпункти. Кожен пункт і підпункт повинен містити закінчену інформацію.

Висновки вміщують безпосередньо після викладання розділів кваліфікаційної роботи, починаючи з нової сторінки.

У висновках наводять оцінку одержаних результатів відносно аналізу художніх текстів, висвітлюють досягнуту ступінь новизни, практичне, наукове значення результатів, прогнозні припущення про подальший розвиток предмету розроблення наукової теми.

Додатки. У додатках подають матеріал, який є необхідним для розкриття теми бакалаврської роботи. Додатки можуть бути у вигляді ілюстрацій, схем та таблиць.

Останніми додатками кваліфікаційної роботи мають бути відгук наукового керівника та зовнішня рецензія на бакалаврську роботу.

6. Організація діагностики якості підготовки (підсумкова атестація)

6.1. Порядок створення і робота екзаменаційної комісії

Державна екзаменаційна комісія створюється щорічно для проведення державної атестації – державних екзаменів і захисту кваліфікаційних робіт та діє протягом календарного року як єдина для денної, заочної форм навчання та екстернату з кожної спеціальності.

Голова ЕК призначається Міністерством освіти і науки України за пропозицією Університету. До складу комісії входять викладачі випускаючих та профільних кафедр, провідні фахівці. Персональний склад ЕК затверджується ректором не пізніше ніж за місяць до початку роботи.

Робота ЕК проводиться у терміни, передбачені навчальними планами. Графік роботи комісії затверджується ректором.

Проведення кваліфікаційного екзамену передує виконанню і захисту кваліфікаційної роботи.

Для розгляду і захисту кваліфікаційної роботи в ЕК подаються документи:

- відомість складання державних екзаменів, екзаменів і заліків з теоретичних дисциплін, курсових проектів та робіт, практик;
- залікова книжка;
- кваліфікаційна (бакалаврська) робота;
- відзив керівника про кваліфікаційну роботу;
- рецензія фахівця відповідної кваліфікації.

В ЕК можуть бути подані також інші матеріали, що характеризують наукову та практичну цінність кваліфікаційної роботи – друковані статті за темою роботи, документи, які підтверджують практичне застосування результатів, макети, зразки матеріалів, виробів тощо.

Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю не менше половини її складу при обов'язковій присутності голови.

Регламент засідань ЕК встановлює її голова.

Рішення ЕК про оцінку кваліфікаційної роботи, а також про присвоєння випускнику освітнього рівня та кваліфікації, видавання йому державного документа про освіту і кваліфікацію приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. Голос голови ЕК є вирішальним при однаковій кількості голосів.

Засідання ЕК протоколюються. У протоколи вносяться:

- оцінки складання комплексного кваліфікаційного екзамену;
- оцінка захисту кваліфікаційної роботи;
- запитання до випускника з боку членів та голови ЕК;
- окремі думки членів ЕК;
- здобуті освітній рівень і кваліфікація;
- назва державного документа про освіту і кваліфікацію (з відзнакою чи без відзнаки), який видається випускнику;
- інші відомості.

Протоколи підписують голова та члени ЕК, які брали участь у засіданні. Книга протоколів зберігається в установленому порядку.

Результати захисту кваліфікаційних робіт визначаються оцінками "відмінно", "добре", "задовільно" та "незадовільно" та оцінки за 100-бальною

системою ECTS та оголошуються того ж дня після оформлення протоколів засідання ЕК.

У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи визначається незадовільним, ЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену випускаючою кафедрою.

Студент, який не захистив кваліфікаційну роботу, допускається до повторного захисту не менше ніж через рік протягом трьох років.

Після закінчення роботи ЕК голова складає звіт та подає його до навчального відділу. У звіті аналізується актуальність тематики, якість виконання кваліфікаційних робіт, уміння випускників застосовувати знання при вирішенні виробничих проблемних ситуацій, недоліки в підготовці, рекомендації щодо вдосконалення навчального процесу.

Звіти голів ЕК і результати державної атестації обговорюються на засіданні ради Інституту.

7. Критерії оцінювання якості підготовки

7.1 Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента. На державну атестацію винесено основні питання з фахових дисциплін, що дасть змогу перевірити стан підготовки майбутніх вчителів, виявити їхнє вміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися у швидкому потоці наукової інформації з питань літературознавства, мовознавства та спеціалізації.

При узагальненні оцінювання відповідей на екзамені та оцінюванні бакалаврської роботи члени комісії користуються такими вимогами й критеріями:

Підсумкова кількість балів (max – 100)	За національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінювання
90-100	відмінно	A	оцінку “відмінно” отримує студент, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання програмового матеріалу, вільно володіє спеціальною термінологією, викладає матеріал

			<p>послідовно, правильно застосовує теоретичні знання з різних дисциплін для розв'язання практичних завдань; уміє розробляти методику вирішення дослідницьких проблем, використовуючи при цьому новітні досягнення теорії журналістики, технології журналістської творчості, історії зарубіжної та української журналістики; припускається 2-3 неточності у викладенні матеріалу, які не призводять до помилкових висновків і рішень</p>
82-89 75-81	добре добре	В С	<p>оцінку “добре” отримує студент, який достатньо розкриває основний зміст теоретичних питань, володіє навичками лінгвістичного й літературознавчого аналізу, вміє теоретично обґрунтувати й застосувати набуті знання з методики журналістської творчості; правильно використовує професійну термінологію, не допускає у відповіді грубих помилок; можливі 1-2 неточності у використанні спеціальної термінології, несуттєві помилки у висновках, узагальненнях, які не спотворюють зміст відповіді</p>
66-74 60-65	задовільн о задовільн о	Д Е	<p>оцінку “задовільно” отримує студент, який в основному правильно відповідає на питання, але викладає матеріал неповно, не завжди послідовно; відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу для виконання практичних завдань; помиляється в застосуванні професійної термінології</p>

35-59	незадовільно з правом повторного складання при поновленні на ЕК	FX	оцінку “незадовільно” отримує студент, який не може розкрити основний зміст теоретичних питань, не володіє навичками застосування набутих знань для виконання практичних завдань; не володіє професійною термінологією; допускає грубі помилки в остаточних висновках
-------	---	----	---

Набуті знання та вміння оцінюються за **критеріями**:

За кожне теоретичне питання випускник може максимально отримати 30 балів, за практичне – 40 балів.

Перше питання стосується певної проблеми комунікативного процесу та його форм, масової інформації як основи масово-комунікативного процесу, теорії журналістики або журналістської творчості, її засобів і прийомів. Оцінка знань випускників з дисциплін є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зазначених курсів.

25-30 балів – випускник дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, демонструє знання загальних характеристик методів журналістської творчості, специфічних особливостей термінологічного апарату та прийомів конкретних методів, структуру журналістського тексту та творчі прийоми її формування, систему жанрів та жанрово-формуючі чинники у журналістському творі, а також спроможність мислити нестандартно, використовувати адекватні технології та моделі для створення комунікативних дискурсів, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу, аналізувати глобальні комунікативні процеси з точки зору їх ефективності, якості, суспільної значимості, давати об’єктивну оцінку впливовим ЗМІ та творчим здобуткам діячів вітчизняної та світової журналістики. Випускник вільно оперує журналістською термінологією, характеризує функції, структуру різних типів видань, формує цілісні концепції осмислення явищ інформаційного простору.

20-24 бали – випускник правильно і майже в достатньому обсязі дає відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з дисциплін, демонструє розуміння специфічної структури журналістських текстів, аналізує її та володіє термінологічним та понятійним апаратом теорії журналістики і журналістської творчості.

15-19 балів – випускник недостатньо орієнтується в матеріалі, поверхово сприймає структуру комунікативних процесів, зміст та жанри

публіцистичних текстів, фото- та відеоматеріалів не завжди може самостійно виявити специфіку журналістських текстів.

1-14 балів – випускник не може викласти зміст питання, погано орієнтується у навчальному матеріалі, категоріях журналістики, не вміє на належному рівні оперувати термінологічним та понятійним апаратом. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки. Висловлювання студента «бідне», спрощене, містить 7 мовленнєвих огріхів.

Друге питання – із історії української чи зарубіжної журналістики.

25-30 балів – студент вільно і повно володіє фактичним матеріалом щодо виникнення та розвитку засобів масової інформації різних країн світу і України, має цілісне уявлення про світову та українську журналістику як динамічне і комплексне явище, здатний донести цей матеріал до свідомості інших, аргументуючи будь-яке його положення; виявляє творчі здібності в опрацюванні поставленої проблеми; уміє встановлювати міжпредметні зв'язки, грамотно коментувати питання у діахронічному та синхронічному розрізах, кваліфіковано веде дискусію. При відповіді студент не допускає фактичних і мовленнєвих помилок.

20-24 бали – студент засвідчує високий рівень осмислення вивченого, спроможний логічно, аргументовано, чітко, точно і вільно висловлювати власні думки, не допускає фактичних помилок. Спостерігається уміння коментувати історичні явища, встановлювати системні зв'язки. Мовлення чітке, логічне, хоча допускаються незначні мовленнєві помилки.

15-19 балів – студент досить послідовно і логічно відтворює матеріал, проте не може обґрунтувати висловлені думки з історії української та зарубіжної журналістики, проявляє поверховість суджень, не вміє пояснити суті конкретних історичних явищ та процесів, не може самостійно визначити специфіку розвитку засобів масової інформації, неточно визначаючи причини та наслідки окремих історичних фактів; відповідає на більшість запитань, що конкретизують відповідь; може навести окремі завчені приклади, проте не завжди точно. У відповіді допускає до 4-х фактичних, 5-ти мовленнєвих помилок.

1-14 балів – відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення, студент допускає істотні помилки у викладенні матеріалу, не володіє журналістськознавчою термінологією, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні, називаючи окремі факти. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки. Висловлювання студента «бідне», спрощене, містить 7 мовленнєвих огріхів.

Третє – практичне завдання.

30-40 балів виставляється за те, що:

випускник повністю оволодів теоретичним матеріалом, логічно і послідовно застосовує його при аналізі журналістського тексту, фото-, радіо-

та відеоматеріалу; виявляє творчий підхід до вивченого; засвідчує ознаки самостійної життєвої позиції, оцінюючи нові факти, явища, погляди; при відповіді не допускає фактичних і мовленнєвих помилок.

19-29 балів виставляється за те, що:

студент здатен досить послідовно аналізувати фото-, радіо- та відеоматеріал, застосовує набуті знання в стандартних ситуаціях, але не спроможний виконувати завдання, що вимагають застосування трансформаційних умінь. Здатен зв'язно висловлюватися, добре відтворювати вивчений матеріал.

1-18 балів виставляється за те, що:

студент не зміг самостійно проаналізувати запропонований журналістський текст за основними критеріями, його відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення; допускаються грубі фактичні помилки; висловлення «бідне», спрощене, містить понад сім мовленнєвих огріхів.

При оцінюванні відповіді студента члени екзаменаційної комісії керуються такими критеріями:

- правильність, змістовність, аргументованість відповідей;
- уміння проілюструвати теоретичний матеріал власними прикладами;
- уміння застосувати теоретичні знання з різних дисциплін для розв'язання практичних завдань;
- уміння самостійно зробити висновки з наведених фактів;
- володіння нормами літературної мови і культури усної відповіді.

Під час іспиту студент повинен продемонструвати такі знання й уміння:

Випускник повинен знати:

- історію і тенденції розвитку комунікації, формування її науково-теоретичних та критичних засад;
- особливості природи і структури комунікативного процесу;
- теорії масової інформації, комунікації, моделі комунікації, комунікативні стратегії та комунікативні дискурси;
- методи комунікативного аналізу;
- засоби і методи впливу на маси;
- історію розвитку медіа досліджень;
- підходи до тлумачення й визначення поняття інформації;
- загальні характеристики методів журналістської творчості;
- структуру журналістського тексту та творчі прийоми її формування;
- систему жанрів та жанрово-формуючі чинники у журналістському творі;

– досвід провідних вітчизняних та світових медіаінституцій у формуванні нових творчих прийомів, здобутки видатних персоналій журналістики;

– телевізійні жанри та визначати жанрово-формуючі чинники телепроцесу;

– основні поняття у галузі агенційної журналістики, фото-, радіо- та тележурналістики

– • основні етапи розвитку української та світової журналістики.

Випускник повинен вміти:

– володіти формами і методами наукового пізнання, вміти аналізувати сучасні соціальні та етичні проблеми, наукові школи, напрямки, концепції, джерела журналістського знання;

– володіти основними поняттями, термінами, положеннями теорії журналістики, масової комунікації та інформації, журналістської майстерності, орієнтуватися на здобутки сучасної української і світової журналістської науки;

– розрізняти учасників масового спілкування за функціями, завданнями, методами, засобами праці тощо;

– відрізняти себе, фахівця, від представників суміжних професій;

– використовувати адекватні технології та моделі для створення комунікативних дискурсів;

– визначати спрямування і тенденції новинних потоків;

– здійснювати аналіз інформаційних матеріалів з точки зору дотримання в них професійних стандартів журналістики;

– редагувати інформаційні матеріали, прогнозувати наслідки їхнього впливу;

– створювати власні інформаційні повідомлення із застосуванням різних жанрів

– на основі набутих знань формувати цілісні концепції осмислення явищ інформаційного простору;

– практично застосовувати методи журналістської творчості для освоєння дійсності з метою формування телепродуктів;

– володіти виражальними засобами журналістики;

– володіти основними жанрами журналістики – інформаційне повідомлення; репортаж, стаття з профільної тематики (освіта, літературознавство, культурологія) здійснювати жанрову диференціацію матеріалу;

– аналізувати й оцінювати проблеми, які порушувала українські та зарубіжні ЗМІ у конкретний історичний період.

7.2 Оцінювання виконання бакалаврської роботи

Деякі вимоги, виконання яких забезпечує максимальну оцінку кваліфікаційній роботі:

- об’єктивне висвітлення стану питання з творчим використанням сучасних джерел інформації;
- практичне значення результатів;
- наявність посилань на джерела інформації;
- відсутність дублювання, описового матеріалу, стереотипних рішень, що не впливають на суть та висвітлення отриманих результатів;
- використання прикладних пакетів комп’ютерних програм;
- оформлення відповідно до чинних стандартів;
- загальна та професійна грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу матеріалу;
- якість оформлення;
- самостійність виконання.

Оцінювання бакалаврської роботи здійснюється за наступними критеріями:

- відповідність змісту роботи обраній темі, її актуальність (10 б.);
- логічність структури роботи та чітка програма роботи (10 б.);
- ґрунтовність, повнота і науково-критичний аналіз літератури з проблеми дослідження (20 б.);
- успішність виконання завдань бакалаврської роботи (10 б.);
- рівень аналізу зібраного фактичного матеріалу (10 б.);
- новизна, теоретичне і практичне значення (10 б.);
- літературне, технічне й естетичне оформлення роботи (10 б.);
- публічний захист роботи (аргументованість, переконливість, вільне володіння матеріалом, культура мовлення) (20 б.).

8. Методичне забезпечення державної атестації

Методичні матеріали мають забезпечити самостійну роботу студента з підготовки до підсумкової атестації.

Методичні матеріали розробляються випускаючими кафедрами, розглядаються і затверджуються Вченою радою Інституту.

Методичні рекомендації щодо самостійної роботи підготовки студента до державної атестації подаються за наступною структурою.

- методичні рекомендації до написання бакалаврських з актуальних проблем журналістики;
- методичні рекомендації до складання комплексного кваліфікаційного екзамену.

9. Документи про освіту та кваліфікацію

Здобувачі освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”, які успішно пройшли державну атестацію, отримують диплом про здобуття відповідного рівня вищої освіти за відповідним напрямом підготовки та кваліфікації бакалавра.

Студентам, які мають не менше 75% відмінних оцінок з усіх навчальних дисциплін і практичної підготовки, оцінки "добре" з інших дисциплін та оцінки "відмінно" за результатами державної атестації, видається диплом з відзнакою.

Студенти, які отримали незадовільну оцінку при складанні державного екзамену або при захисті кваліфікаційної (бакалаврської) роботи, відраховуються з Університету та одержують академічні довідки.

10. Порядок внесення змін та доповнень

Зміни та доповнення розглядаються та затверджуються Вченою радою Київського університету імені Бориса Грінченка.

ВИСНОВКИ

Підготовка бакалаврів забезпечена освітньо-кваліфікаційною характеристикою (нормативна і варіативна частини), освітньо-професійними програмами (нормативна і варіативна частина), робочими програмами дисциплін та навчальними і річними навчальними планами.

Зміст підготовки фахівців за напрямом (спеціальністю) відповідає державним вимогам, потребам ринку праці та особистості.

Підготовка бакалаврів забезпечена освітньо-кваліфікаційною характеристикою (нормативна і варіативна частини), освітньо-професійними програмами (нормативна і варіативна частина), робочими програмами дисциплін та навчальними і річними навчальними планами.

У навчальному плані підготовки дотримані співвідношення навчального часу між циклами підготовки. Зміст підготовки фахівців відповідає державним вимогам, потребам ринку праці та особистості.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

з теоретичних фахових дисциплін

1. Андрунас Е.Ч. Информационная элита: коррупции и рынок новостей. – М., 1991.
2. Ануфриева Н.М., Зелинская Т.Н., Зелинская Н.Е. Социальная психология. – К., 2000.
3. Багиров Э.Г., Борецкий Р.А., Юровский А.Я., Основы телевизионной журналистики. М., 1987
4. Багмут А.Й., Бровченко Т.О., Борисюк І.В., Олійник Г.П. Національна виразність звукового мовлення засобів масової інформації. – К., 1994.
5. Бакулев Г. Массовая коммуникация: Западные теории и концепции. - М., 2005.
6. Бебик В.М., Сидоренко О.І. Засоби масової інформації посткомуністичної України. – К., 1996.
7. Блэк С. Паблик рилейшнз / С. Блэк / пер. с англ. – М. : Сирин, 2003. – 202 с.
8. Боброва, И.И. Черный PR? Белый GR! Цветной IR: менеджмент информационной культуры / И.И. Боброва; В. Зимин. – М. : Вершина, 2006. – 464с.
9. Богомолова Н. Социальная психология массовой коммуникации. - М., 2008.
10. Богомолова Н.Н. Социальная психология печати, радио и ТВ. – М., 1991.
11. Бондарева О.Є. Драматургія Олександра Ірванця: постісторичний герой у віртуальному світі // Агора. Перспективи соціального розвитку регіонів. Випуск 7. – К.: Стилос, 2009. – С. 119-132.
12. Боярська З.І. Преса і формування правової культури. – К., 1991.
13. Брайант Дженнингз, Томпсон Сузан. Основы воздействия СМИ. – М.; С.-П.; К.: Издательский дом “Вильямс”, 2004.
14. Бугрим В.В., Мащенко І.Г. Телебачення прямого ефіру. К.: Либідь, 1992.
15. Ван Дейк Т.А. Структура новостей в прессе // Язык, познание, коммуникация. – М., 1989.
16. Вартанов Г. Короткий довідник газетного працівника. – К.,

1989.

17. Васильева А.Н. Газетно-публицистический стиль речи. – М., 1982.

18. Васильева Л.А. Делаем новости. - М., 2003

19. Васьків М.С. Особливості інтерактивного зв'язку Українського радіо 1920-х років зі слухачами (за статтею В. Поліщука) / Васьків М.С. // Регіональні ЗМІ: історія, сучасний стан та перспективи розвитку / відп. ред. В.М. Галич. – Т. II. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. – С.21-28.

20. Васьків М.С. Review and opinion of the west press on the pages of “Universal Journal” (1928-1929) / Mykola Vaskiv // English in Globalised World : зб. наук. праць (англ. м.). – Кам'янець-Подільський : ВПП «Апостроф», 2012. – С. 181.

21. Васьків М.С. Концепція інформаційного ланцюга як метод створення стереотипів у медіатекстах (за матеріалами газети «Post-Postup») // Проблеми і проєкції сучасного мовного і літературного процесу : зб. наук. праць I Міжнародної студентської науково-практичної конференції. – Тирасполь : Б.В., 2012. – С. 161-165.

22. Вацлавик, П. Психология межличностной коммуникаций / П. Вацлавик, Дж. Бивин, Д. Джексон. – СПб., 2000.

23. Ващекин, Н. П. Информатизация общества как феномен культуры / Н. П. Ващекин // Информатика и культура. Новосибирск, 1990.

24. Верховская А.И. Письмо в редакцию и читатель. – М., 1972.

25. Взаимодействие средств массовой информации, народа и институтов власти в процессе демократизации. – Минск, 1991.

26. Владимиров В. Комерційна журналістика як галузь інформаційного бізнесу. – Луганськ, 1995.

27. Войскобойников Я.С., Юрьев В.К. Журналист и информация. М., 1993.

28. Войскунский, А. Е. Я говорю, мы говорим... Очерки о человеческом общении / А. Е. Войскунский. – М., 1990.

29. Ворошилов В.В. Журналистика. – СПб., 2000.

30. Ворошилов В.В. Журналистика: Учебник. – Спб., 1999.

31. Воскобойников Я.С., Юрьев В.К. Журналист и информация. Профессиональный опыт западной прессы. – М., 1993.

32. Голядкин Н.А. ТВ информация в США. М., 1995.

33. Горохов В. Основы журналистского мастерства. М., 1989.

34. Горохов В.М. Слагаемые мастерства: Особенности журналистского творчества. – М., 1982.

35. Гоян В.В. Візуально-вербальний контекст інформації. - К., 1995.

36. Гоян В.В. Формування візуального мислення як один із

сегментів професійної підготовки тележурналіста: сучасні тенденції і перспективи. -К., 2000.

37. Грановская Р.М., Крижанская Ю.С. Творчество и преодоление стереотипов. - СПб., 1994.

38. Гуревич С.М. Газета: вчера, сегодня, завтра. Учебное пособие. – М., 2004.

39. Давыдов И. Масс-медиа российского интернета. Основные тенденции развития и анализ текущей ситуации: Аналитический доклад. / <http://www.russ.ru/politics/20000928davydov.html>. 28.09.2000.

40. Даниленко С.І. Журналістські методи інформаційного забезпечення зовнішньої політики держави. – К., 1997.

41. ЕКларація про державний суверенітет України. – К., 1990.

42. Дмитриев Л.А. Искусство информации. М., 1996.

43. Доценко Е.Л. Психология манипуляции: феномены, механизмы и защита. М., 1996.

44. Журналист в поисках информации. – М., 2000.

45. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво : навчальний посібник / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін. ; за ред. В. В. Різуна.– К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2010. – 287 с.

46. Заосрина Т., Федосова Н. Профессия – журналист. – К.: “Феникс”, 1999

47. Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наук.видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О., – К.: Ніч лава, 2006. – 100 с.

48. Засоби масової інформації: Українське законодавство. – К.: IREX, 2004. – 367 с.

49. Засорина Т., Федосова Н. Профессия – журналист. – Ростов н/Д., 1999.

50. Зверинцев, А. Б. Коммуникационный менеджмент: рабочая книга менеджера PR / А. Б. Зверинцев. – СПб., 1997. Гл. 2, 3, 8.

51. Здоровега В.Й. Вступ до журналістики. – Львів, 1998.

52. Здоровега В.Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.

53. Землянова, Л. М. Зарубежная коммуникативистика в преддверии информационного общества: толковый словарь терминов и концепций / Л. М. Землянова. – М., 1999.

54. Землянова, Л. М. Современная американская коммуникативистика: теоретические концепции, проблемы, прогнозы / Л. М. Землянова. – М., 1995.

55. Зернецька О.В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнарод- ні відносини: Монографія / Науковий редактор Білорус О.Г. К.: Освіта, 1999.

56. Иванов В. Аспекты массовой коммуникации. - К., 2009. Ч.1, 2.
57. Искусство разговаривать и получать информацию: хрестоматия. М., 1993.
58. Иванов В. В. Техніка оформлення газети : курс лекцій / В. В. Иванов. – К., 2000
59. Иванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики: Навчальний посібник / За наук. ред. В.В.Різуна. – К.: Центр Вільної Преси, 2010. – 258 с. (http://www.aup.com.ua/uploads/TM_web.pdf)
60. Иванов В.Ф. Законодавство і журналістика. Становлення правової бази в Україні та світовий досвід. – К., 1997.
61. Иванов В.Ф., Мелещенко О.К. Сучасні комп'ютерні технології і засоби масової інформації: аспекти застосування. – К., 1998.
62. Калиберда Е.Г. Связи с общественностью: вводный курс : учебное пособие / Е.Г. Калиберда. - М. : Логос, 2003.
63. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації / А. О. Капелюшний. – Львів, 2009.
64. Карась М.А. Журналістський фах: організація творчовиробничого процесу: Навч. посібник - К.: видавництво Інституту журналістики, 2009. – 101 с.
65. Кашкин, В. Б. Введение в теорию коммуникации: учеб. пособие / В. Б. Кашкин. – Воронеж, 2000.
66. Квіт С.М. Масові комунікації. – К.: Видавничий дім “Києво-Могилянська академія”, 2008. – 208 с.
67. Коган, В. З., Человек: информация, потребность, деятельность / В. З. Коган, А. А. Уханов. – Томск, 1991.
68. Коммуникация: теория, методы исследования, технологии: учеб. пособие. Минск, 2004.
69. Коновець О. Теорія масової комунікації. - К., 2009.
70. Коновець О.Ф. Масова комунікація: теорії моделі технології: Навч. посібник. – К.: ЛГУ, 2009. – 266 с.
71. Коппервуд Р., Нельсон Р.П. Как преподносит новости. М., 1998.
72. Кузнецова О. Аналітичні методи в журналістиці. – Львів, 1997.
73. Кузнецова О.Д. Основи масової комунікації. – Львів, 1997.
74. Лалл Джеймс. Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. – К.: “Вид-во “К.І.С””, 2002. – 264 с.
75. Ламбет Эдмонт Б. Приверженность журналистскому долгу. – М., 1998.
76. Лебон Г. Психология народов и масс. – М., 1987.
77. Лизанчук В.В., Кузнецова О.Д. Методи збирання й фіксації. – Львів, 1996.

78. Личность. Общение. Групповые процессы. М., 1991.
79. Лотман Ю. М. Семиосфера: Культура и взрыв. Внутри мыслящих миров: Статьи. Исследования. Заметки. – СПб.: «Искусство – СПб», 2000.
80. Лубкович І. Соціологія і журналістика. – Львів, 1997.
81. Масова комунікація: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губернський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун. – К.: Либідь, 1997. – 216 с.
82. Мащенко І.Г. Телебачення України. Том перший. К., 1998.
83. Мелешенко О.К. Сенсація в газеті // Журналістика. Преса, телебачення, радіо. – К., 1993. – Вин. 25. – С. 144-145.
84. Мильчин А.Э. Методика редактирования текста. – М., 1980.
85. Миронченко В.Я. Інформаційне радіомовлення України. – К., 1996.
86. Міжнародна журналістика – 2002 / За ред. В.В. Різуна. – К., 2002.
87. Москаленко А.З. Вступ до журналістики : підручник. – К., 1997.
88. Москаленко А.З. Теорія журналістики: Підручник. – К.: Експрес-об'ява, 2002. – 334 с.
89. Москаленко А.З., Губерський Л.В., Іванов В.Ф. Основи масово-інформаційної діяльності. – Київ, 1999.
90. Москаленко А.З., Губерський Л.В., Іванов В.Ф., Вергун В.А. Масова комунікація: Підручник. – К.: Либідь, 1997. – 212 с.
91. Музыкант В.Л. Заголовок в газете. – М., 1992.
92. Основы творческой деятельности журналиста. Ред.-сост. С.Г.Корконосенко. СПб.,2000.
93. Основы теории коммуникации: учебник / под ред. проф. М. А. Василика. М., 2005.
94. Партико З.В. Теорія масової інформації та комунікації: навч. посібник. — Л.: Афіша, 2008. – 290 с.
95. Почепцов, Г. Г. Теория коммуникации / Г. Г. Почепцов – М.-К., 2001.
96. Приступенко Т.О. Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації / Т.О. Приступенко. – Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Інститут журналістики. – К., 2004. – 376 с.
97. Про інформаційні агентства. – Закон України від 28.02.1995 № 74/95-ВР // zakon.rada.gov. ua
98. Прохоров Е.П. Введение в теорию журналистики. М.,2002.
99. Путівник ретельного журналіста. – К., 2007. – 174 с.
100. Різун В.В. Маси. – К.: ВПЦ “Київський університет”. 2003. – 118 с. (<http://journalib.univ.kiev.ua/Mass.pdf>)
101. Різун В.В. Теорія масової комунікації: підруч. для студ.

- галузі 0303 “журналістика та інформація”. – К.: Просвіта, 2008. – 260 с. (http://journlib.univ.kiev.ua/Teoriya_mas_com.pdf)
102. Різун В. Теорія масової комунікації. - К., 2008.
 103. Рэндалл Д. Универсальный журналист. - СПб., 1999.
 104. Сапунов, Б. М. Философские проблемы массовой информации и телерадиокоммуникации / Б. М. Сапунов. – М., 1998.
 105. Сидорская, И. В. Введение в теорию информации и коммуникации: пособие для студентов факультета журналистики / И. В. Сидорская. – Минск, 2000.
 106. Сучасна агенцій на журналістика. Довідкове видання для студентів Інституту, факультетів, відділень та кафедр журналістики. (За загальною редакцією В.В.Різуна) К: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2010
 107. Сучасна українська журналістика: поняттєвий апарат / За ред. А.З. Москаленка. – К., 1997.
 108. Тертычный А. А. Аналитическая журналистика. – М., 1998.
 109. Тертычный А.А. Аналитический инструментарий журналиста // Деловая пресса России: настоящее и будущее. – М., 1999.
 110. Тертычный А.А. Жанры периодической печати. – М., 2000.
 111. Тертычный А.А. Журналистское расследование. – М., 2000.
 112. Українське законодавство: засоби масової інформації / Підготовлено Програмою правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа. – К., 2004. – 368 с.
 113. Фурс, В. В. История наук об информации и коммуникации: учеб. пособие / В. В. Фурс. – Минск, 2001.
 114. Хабермас, Ю. Моральное сознание и коммуникативное действие / Ю. Хабермас. – СПб., 2000.
 115. Хавкіна Л.М. Функціонування традиційних образів і сюжетів у сучасному українському рекламному міфі // Verba magistri. – Х., 2009.
 116. Халер М. Пошук і збір інформації. – К.: Арт-Аз, 2006. – 180 с.
 117. Харрис Р. Психология массовых коммуникаций. – М., 2002.
 118. Чамара В.Ф. Зародження та розвиток агенційної журналістики в Україні // Сучасна агенційна журналістика : довідкове видання для студентів Інституту, факультетів та кафедр журналістики/ за заг. Ред. В.Різуна. – К.:І-т журналістики КНУ імені Т.Шевченка., 2010. – 148 с.
 119. Чекмишев О.В. Основи професійної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики: Підручник-практикум. – К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2004. – 130 с.
 120. Чумиков, А.Н. Связи с общественностью : учебное пособие / А.Н. Чумиков. – 3-е изд. –М.: Дело, 2001. – 296 с.

121. Шарков, Ф. И. Теория коммуникации (базовый курс) : учебник / Ф. И. Шарков. – М., 2004.

122. Яковлев, И. П. Основы теории коммуникаций / И. П. Яковлев. – СПб., 2001.

з історичних фахових дисциплін

1. Бернштейн М.Д. Журнал «Основа» і український літературний процес кінця 50 – 60-х років XIX ст. – К., 1959.

2. Беспалова А. Г., Корнилов Е. А. и др. История мировой журналистики. – М., 2003.

3. Боровик М. Українсько-канадська преса та її значення для української меншини в Канаді. – Мюнхен, 1977.

4. Бочковський О.І., Сірополко С. Українська журналістика на тлі доби (історія, демократичний досвід, нові завдання). – Мюнхен, 1993.

5. Брацкі А. Polityka językowa Imperium rosyjskiego i ZSRR na ziemiach ukraińskich jako przykład manipulowania historią poprzez jej interpretację // Interpretacja historii – historia interpretacji, tom I, red. A. Chodubski, H. Dubrzyńska, M. Krawczyński i in., Gdańsk 2011, s. 179-194.

6. Брацкі А. Surżyk – historia i terażniejszość, Gdańsk 2009. – 273 с.

7. Вішка О. Преса української еміграції в Польщі (1920-1939 рр.) : Історико-бібліографічне дослідження. – Л., 2002.

8. Владимиров В.М. Історія української журналістики (1917-1997 роки): Навч. посібник. – Луганськ, 1998.

9. Гриценко О.М. Українська преса США і Канади (1991-1995 рр.). – К., 1997.

10. Гриценко О.М., Шкляр В.І. Преса і політика: проблеми, концепції, досвід. – К., 2000.

11. Гриценко О.М., Шкляр В.І. Преса і політика: проблеми, концепції, досвід. – К., 2000.

12. Гутковський В. Українська журналістика на західноукраїнських землях: державотворча функція, тематичні аспекти (1848-1919 рр.). Історико-політичний нарис. – Л., 2001.

13. Гутковський В. Українська журналістика Наддніпрянщини (II половина XIX ст. – 1920 р.): генезис, проблематика, державотворча функція. – Л., 2001.

14. Дмитрієнко М.Ф., Шелюх Т.М. Історична періодика на Україні в радянський час // Український історичний журнал. – 1971. – № 7. – С.127-134.

15. Дмитриев С.С. Источиковедение русской исторической журналистики: Постановка темы и проблематика // Источиковедение отечественной истории. – Вып.2. – М.: Наука, 1976. – С.272-305.

16. Дмитрук В.Г. Нарис з історії української журналістики XIX ст. – Л., 1969.
17. Животко А. Історія української преси. – Мюнхен, 1989-1990.
18. Квіт С. Дмитро Донцов. Ідеологічний портрет. – К., 2000.
19. Киян О.І. Вклад журналу «Русский архив» в історіографію України // Український історичний журнал. – 1988. – № 10. – С.68-76.
20. Комаренко Н.В. Журнал «Літопис революції». Історіографічний нарис. – К., 1970.
21. Коновец О.Ф. Периодическая печать как источник историко-научных исследований (К проблеме реконструкции «образа науки») // Науковедение и информатика. – К., 1992. – Вып.37. – С.19-27.
22. Корбич Г. Журнал «Літературно-науковий вісник» львівського періоду (1898-1906). – К., 1999.
23. Крупський І.В. Національно-патріотична журналістика України (друга половина XIX – перша чверть XX ст.). – Львів, 1995.
24. Матяш І. «Найпотрібніший підручник для всіх архівних робітників» (Українська архівна періодика 20-30-х років) // Студії з архівної справи та документознавства. – 1996. – Т.1. – С.30-42.
25. Матяш І.Б. Українська архівна періодика 1920-1930-х рр.: історія, бібліографія, бібліометрія. – К., 1999.
26. Михайлин І.Л. Історія української журналістики. Підручник. – Кн.1: Період становлення: від журналістики в Україні до української журналістики. – Харків, 2000.
27. Палієнко М.Г. «Киевская старина» у громадському та науковому житті України (кінець XIX – початок XX ст.). – К.: Темпора, 2005.
28. Палієнко М.Г. Повернення із забуття: Портрет вченого, журналіста, видавця Володимира Науменка. – К., 1998.
29. Палієнко М.Г., Срібняк І.В. Історія зарубіжної та української журналістики: Методичний комплекс. – К.: НаУКМА, 2003.
30. Поліщук Я.О. Проблема текстового діалогу в польській журналістиці початку XX ст. // *Lamus: pismo kulturalno – artystyczne* (Gorzów Wielkopolski). – 2011. – Nr.1 (7). – S.34–41.
31. Присяжний М.П. Преса української еміграції в Німеччині: Становлення, розвиток, тематична політика (1945-1953). – Л., 2000.
32. Розенберг В., Якушкин В. Русская печать и цензура в её прошлом и настоящем. – М., 1905.
33. Романюк М. М. Українська преса Північної Буковини 1918-1940 рр. – Л., 1996.
34. Романюк М. Українське пресознавство на порозі XXI століття. – Львів, 2000.

35. Савка М. Українська еміграційна преса у Чехословацькій Республіці (20-30-ті рр. ХХ ст.). Історико-бібліографічне дослідження. – Л., 2002.
36. Сакада Л. «Український історик»: генеза, тематика, постаті. – Нью-Йорк; Київ, 2003.
37. Сидоренко Н. Національно-духовне самоствердження. – К., 2000.
38. Сидоренко Н.М., Сидоренко О.І. Журналістська «планета Ді-Пі»: Українська преса у таборах військовополонених, переміщених осіб і біженців у Європі після II Світової війни (1945-1950). – К., 2000.
39. Срібняк І.В. Зарубіжні мас-медіа: виникнення, особливості функціонування, основні тенденції розвитку (XVII-XX ст.). Навч. посібник для студентів Могиллянської школи журналістики. – К.: Науково-дослідний центр орієнталістики імені Омеляна Пріцака НаУКМА. – 2011. – 152 с.
40. Срібняк І.В. Історія журналістики. Підручник для студентів факультетів журналістики вищих навчальних закладів України. – К.: Видавничий дім «Києво-Могиллянська академія», 2013. – 528 с.
41. Сучасна жіноча преса в Україні. Показчик / Упоряд. А.М.Волобуєва, Н.М.Сидоренко. – К., 1998.
42. Українська преса поза межами України. Матеріали науково-теоретичної конференції 25-26 квітня 1996 р. – К., 1996.
43. Федченко П.М. Матеріали з історії української журналістики. – К., 1959. – Вип.1: Перша половина ХІХ ст.
44. Федченко П.М. Преса та її попередники. Історія зародження й основні закономірності розвитку. – К., 1969.
45. Шаповал Ю.Г. «Діло» (1880-1939 рр.): поступ української суспільної думки. – Львів, 1999. – 384 с.

Джерела

1. «Киевская старина» (1882-1906): Систематичний показчик змісту журналу / Укл. М. Г. Палієнко. – К.: Темпора, 2005.
2. Видання Наукового товариства імені Шевченка 1945-1980-ті: Бібліографічний показчик / Відп. ред. П. С. Сохань. – К., 1990. – 40 с.
3. Гарвардські українознавчі студії: Показчик до томів I-XV (1977-1991) / Укл. К. Д. Тейлор, З. Борисюк / Науково-довідкові видання з історії України. – Вип.19. – К., 1992.
4. Майборода Р.В., Шандра В.С. Показчики змісту архівознавчих та археографічних видань // Український археографічний щорічник. – Вип. 1. – 1992. – С.418-436.

5. Матеріали з історії національної журналістики Східної України початку ХХ століття / Уклад. Н.М.Сидоренко, О.І.Сидоренко. – К., 1999.
6. Науковий часопис українознавства «Україна» (1907-1932): Показчик змісту. – К., 1993.
7. Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопедичного словника / За ред. М.М.Романюка. – Львів, 1994-2002. – Вип.1-11.
8. Український історик. Журнал українського історичного товариства: Показчик змісту 1963-1992. – Нью-Йорк; Київ; Мюнхен, 1999.
9. Чтения в Историческом обществе Нестора-летописца (1879 – 1914): Библиографический справочник / Сост. М. П. Колесник. – К., 1989.
10. Штогрин Д. Каталог видань Української Академії наук, 1918-1930. – Чикаго, 1966.